

Oponentní posudek diplomové práce

Autor práce: Barbora Pilcová

Téma: Urbanistická studie Palmovka

Vedoucí práce: arch. Tomáš Hradečný FA ČVUT

Palmovka, respektive celá Libeň, je území s nemalým potenciálem. Možná jako takové (po Smíchovu, Karlíně, Holešovicích a dalších „tradičních“ čtvrtích) v Praze poslední. Je ale také územím složitým, poznamenaným mnoha necitlivými zásahy jak ve svém centru, tak okolí. Mnohé z nich jej přesahují, jejich dopady se týkají širší části města, nebo dokonce Prahy jako celku, místo ale silně ovlivňují.

Jedná se přitom o proces dlouhodobý, na jehož počátku byla možná již výstavba Libeňského mostu, který Libeň sice lépe propojil s městem, ale vstoupil na její území zároveň niveletou v podstatě dálniční a „přepóloval“ dosavadní vztahy: význam severojižního směru částečně pominul, nová vazba západ/východ směrem dále do Vysočan ale nikdy nebyla zcela naplněna. Necitlivým - v podstatě asanačním - zásahem byla i realizace stanice metra, která by bývala měla čtvrti přinést životadárnou energii, namísto toho ale z jejího středu vytvořila pouhý přestupní dopravní uzel. Tyto (resp. nejen tyto) jevy, činěné ve své době určitě v dobré víře v pokrok a modernitu, také znamenaly na první pohled třeba nepozorovatelný, ale neméně důležitý zásah do sociální struktury a ovlivnily tak tradici a paměť místa. Libeň tedy stále a vlastně dlouhodobě znovu hledá svoji identitu. Diskuse co bourat, co ponechat a co stavět je její nedílnou součástí. Autorka si je tohoto stavu dobře vědoma a dokládá to poměrně rozsáhlou a podrobnou analýzou historie čtvrti a jejího současného stavu.

Ve své práci se pak podrobněji zaměřila na centrum území, vymezené ulicemi Na Žertvách a Na Hrázi, formálně náměstí Bohumila Hrabala. Je to pochopitelné, nicméně určitý přesah, naznačení dalších předpokladů a doporučení v o něco širším kontextu mi v práci chybí a možná, že by úvaha v trochu širších souvislostech bývala přinesla jiný výsledek.

Odmítla také aktivitu většího rozsahu a měřítka, jako bylo zde plánované nákupní centrum. Opět dle mého správná úvaha, shopping mall by měl pro místo iniciační efekt asi tak stejný, jako bývalé autobusové nádraží. Úvaha o novém bytově/administrativním bloku (předpokládám, že podle schématu modře vybarvené vícepodlažní „nebytové prostory“ jak jsou v práci specifikovány pro hmotu blíže k synagoze, jsou jako kancelářské miněny) je určitě možnou a logickou městskou náplní, zvolené zastavovací schéma mi ale přijde problematické: měřítkově bych takový typ zástavby spíše čekal v jiné urbanistické situaci, nebo alespoň o kus dál, v Libeňských docích, a nikoli v tomto místě. Nejsem přesvědčen ani o navrhované obytné ulici, resp. charakteru obou typů ulic. Tzv. obytná ulice totiž nenabízí, zdá se, nic jiného, než průchod mezi soukromými předzahrádkami bytů, v její dimenzi asi ani nic jiného nabídnout nemůže. Umístění jakékoli aktivity by bylo pro byty na její úrovni rušivé, velmi pravděpodobně by celá věc dopadla tak, že by se rezidenti snažili průchod omezit. Rovněž ulice „obslužné“, končící stěnou o výšce patra a nabízející v přízemí domů parking dle mého neodpovídají ani atraktivitě místa, ani nevytvoří zmiňované intimní prostředí.

Myslím, že daleko více by mu prospěl jeden větší blok, který by vymezil dostatečně velké poloveřejné prostranství, v jehož dimenzi by již vedle sebe mohly byty i další aktivity nerušivě koexistovat. Parter v tomto místě, přímo u stanice metra si jistě zaslouží lepší nabídku, než stání pro auta. Terénního rozdílu by naopak šlo využít právě k tomu, aby byla auta pod tímto prostorem ukryta. Taková figura by teoreticky umožnila i zachování fragmentu bloku na nároží ulic Na Hrázi/Kotlaska/Ronkova. Netvrdím, že se jedná o kdoví jak cenný kus starší zástavby, ale nemám pocit, že by návrh jeho zbouráním přinesl do místa novou kvalitu, která by jej zároveň odůvodnila.

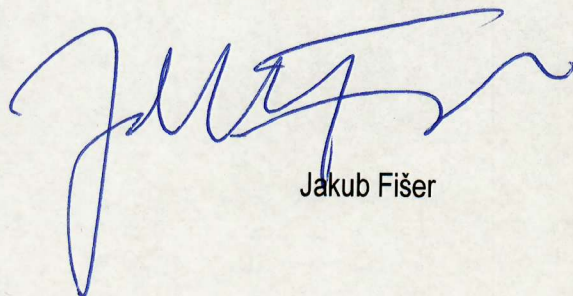
Veřejného prostoru je v místě dost a sám o sobě, bez další nabídky aktivit nebude mít valnou hodnotu. Veřejný neznamená prázdný: vymezení náměstí a pěší zóny je naznačeno příliš schematicky na to, aby bylo možné jej více komentovat. Na jednu stranu vítám lapidární vymezení plochy jako možnosti pro jakékoli využití, tedy nezatížené příliš designovaným parterem, ano, náměstí má takové být. Ale dimenze pěší zóny v jeho prodloužení mi přijde již neopodstatněná. Nabízí se tak otázka nevyužití možnosti artikulovat nějak interakci „pobytových ulic“ (když už jsou uvažovány) s tímto prostorem, resp. otázka dopravních vazeb v území a správnosti pěší zóny jako takové (Libeňský most jako slepou ulici, již dopravně dnes je, považuji za absurdní jev).

To je onen zmíněný přesah, impulsy, které mi v práci chybí, úvaha podle mého měla pracovat s celou ulicí Na Žertvách, a měla obsáhnout i druhou stranu dnešní křižovatky Palmovka směrem k řece. Nabízí se i provokativní otázka, zda zastavovací čára navržené zástavby má skutečně respektovat linii navazující dvojice bloků ulice Na Žertvách, která je vlastně bývalým železničním koridorem - vždyť její šířka je jen o několik metrů menší, než šířka dolní části Václavského náměstí!

Úskalím práce, shrnu-li předchozí úvahy je to, že urbanistickou studii Palmovky je spíše v první rovině analytické, ale ve vlastním návrhu řeší ve schematické formě problém pouze jednoho urbanistického bloku. Oceňuji kvalitu analýz v první části a celkové grafické zpracování, ale zmíněné vize se v návrhu dle mého nepodařilo naplnit.

Navrhuji hodnocení C.

V Praze 31/01/2018

Jakub Fišer